

פעסטער צייטונג

דיוועס בלאטש ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דיעזע צייטונג קאנן מען יעדען טאג פארענליך ערויבן...

Nr. 7, צעהנטער יאהרונג

פעסט, מאנטאג אי שבת ה'תרל"ח

Pest, den 14. Jänner 1878

דער קריגע

אונד דיא

וואפענשטיללשטאנדס-פעהראנדלונגען.

איך נאך אין דער לעצטען שטונדע געט עס מיט דען טירקען אימער אבווערסט; זיא ער- ליידיען איינע ניעדערלאנע נאך דער אנדערן...

שלאג אויף שלאג ניעדערלאנע נאך ניעדער- לאנע; דיא רוסישען ארמעען שראמען יעצט דורך אללע ענג-שטראסען דעם באלקאן-געביר- געס נאך דער ווילדיגען טירקיא נעגען פיליפ- אפעל אינד איריאנאפעל. דיא נאנצע טירקישע בע- פאלקערונג פאן דען ארטשאפטען איס זידען דעם באלקאן פליכטעט זיך יעצט נאך דער טירקישען הויפטשטאדט, וואס אין קאנסטאנטינאפעל דיא נראמע פערזווירונג אינד מוטהאנדיקייט פער- ארוואכט. היינט ווילל זיך אויך שאן גרויענע- לאנד דיוועס אונליק דער טירקיא איינשטצען. אויס בענפאללש נעגען דיוועלבען אין דען קריגע צו צוהען אונד פאן דערזעלבען איך עטוואס אב- הייסען צו קאנען.

איינע קאנסטאנטינאפעל דעפעשע פאם 19. יענער מעלדעט; דיא רוסען שטעהען בערייט אין טאטא- באטארדישע אינד עקס-שקיסנארא (בע- פילדעט זיך אונדערע קארטעס אין 1872). דיא אבען אלז אויך שאן דיא איינענאנדהן וועל- בע אויבער פיליפאפעל אינד איריאנאפעל נאך קאנסטאנטינאפעל פיהרט, אין אוהרען הערען. דיא בעפאלקערונג פאן איריאנאפעל פליכטעט נאך קאנסטאנטינאפעל. דיא רוסישן וועלבע שאן דען שיפקא-דאס איבערשויפטען בעפילדערן זיך זיך וועדער אין קאנאנליק (זיא זיא שאן צו אב- פאנג דעם זאמטערס וואיען אונד דארט דיא שרעקליכע זידען-פאלאנג פערזאשטאלטעטען). ווי עקל הייסט האבען הייסע דיא טירקען אין טאטא- באטארדישק איינען זייען קאמפ נעגען דיא דארט פארויקערען רוסען איינענאנמען; אבער דער איימאנד דיוועס העלפטען קאמפעס אויס נאך איינבעקאננט.

דיא רוסישען דעפעשען ביינען פארטייעה- רענד לאנגע בערייטע אויבער דיא שויעריקישען וועלבע דיא רוסען בייס איבערשויפטען דעם באלקאן צו איבערווירען האפטען; דיא אבער דאך ווירד דיא מאפעקרייט דער ארמעע איבערוואנדערן וואר- דען; דיא טירקישען דעפעשען וועדער בעשילד- גען דיא טירקישען קאמטאנדאנטען. דיא זיך דיע- זע או וועגן אין אבט נענאמטען אונד זיך איבער- אלל פאן דען רוסען איבערהויפטען וועלבען דיא וועלט איזט שאן זא; דען גליקליכען הייסט מאן קלוג; אונד דען איינליקליכען הייסט מאן ישלע- מעלי; אין קאנסטאנטינאפעל האט מאן פאר- לייב; דען ביהזערען גראם-וועיער אבענעשטע- אינד אנטשאטט זיינער איינען אנדערן ערנאנט.

זיך וויר גלייכען ניכט, דאס דיווער וועיער-וועב- סעל אויך איינע וועכסעל איס ביהזערענען אינ- גליק הערפאררופען ווירד.

איס שיפקא-דאסע וואירדען איבער 15000 טירקען געפאנגען. אין אנטווארי האבען זיך 1500 טירקען דען מאנטענעריינען ערנעבען, אונד אין ניש האבען דיא סערבען 150 טירקישע קאנאנען אונד 20000 נעיעהרע נענאמטען. דער קאמפ פאן ניש דיווערס פאלען פילע טאנע. בייא ניש אונד אנטווארי האט מאן עס אויך פאראייס- געזעהען. דאס זיך דיווע צוויי טירקישען פעסטונ- גען ניכט לאנגע האלטען ווערדען; אבער דער פאלל פאם שיפקא-דאס קאם זעהר איבערראשט, עס איזט דען טירקען אינפעציהליך. דיא זיא זאלאנגע אימאנאט איס שיפקא-דאסע צוגעבראכט אונד זיך ניכט רעכטצוימיג צוריקגעצאגען הא- בען; דיא העטטען יא וויססען קאננען, דיא איה- נע יעצטען דיא רוסען נאך דעם איבערשויפטען דעם באלקאן אין רוסען קאמפען ווערדען.

אויך אויף דעם אויאשישען קריגע-שווא- פלאטע האבען יעצט ביי טירקען איינע ניע- דערלאנע ערליטען. אין ביי בורט (בעפילדעט זיך אויך אונדערע קארטעס אין 89 צווישען ער- צערוס אונד טראפעצונט) קאם עס אב 19-טען יענ- נער צו איינער שלאכט, וואכיבא דיא טירקען געשלאנגען וואירדען.

יעצט איזט זיך דער שטאלץ דער רוסען ביז צום איבערשטען געוואכען; זיא פערשלע- פען יעצט אבוווכסליך דיא פרייענע-פעהרהאנד- לונגען, אויס ניר איינזוישען אין איריאנאפעל אינד פאר קאנסטאנטינאפעל צו וויר אונד דאן נאך הערשטער בעריינגען עשעללען צו קאננען. מאן גלויבט, דער וואפענשטיללשטאנד ווערע שאן דא; אבער דיא רוסען לאססען זיך נאך צייט דאצו. דיא זיא ניכט צו פערזויסען האבען אונד אינצוי- שען נאך פילע פערזוינגען קאננען. רוסלאנד ווילל יעצט ניר דאן דען וואפענשטיללשטאנד בע- וויללנען, ווען עס דיא טירקיא זיכערשטעללט, דאס אויך דיא שווערען רוסישען פרייענע-בעדיג- נונגען אונגעממען ווערדען. דיא טירקיא האכטען שאן גערעט דיווע פרייענע-בעדינגען הארען, אבער היעצו מוס זיא דירעקט איהרע קאממאנ- דאנטען אינס רוסישע הויפט-קוואטירער זענדען, אונד ערסט דארט ווערדען דיא רוסישען פרייע- דענס בעדינגונגען מיטגעשטעלט ווערדען. אין איראפא מוס זיך סוליימאן פאשא צום גראם- פירסטען ניקאלייט, אונד אין אויען מוס זיך אויסמאל- האקן פאראש צום גראם-פירסטען מיכאעל בענע- בען, אויס דארט צו פרייענען וועלבע פרייע- דענס בעדינגונגען דאס נעדיגען רוסלאנד שטעללט.

מאן וואללטע דער טירקיא אויך נאך דיא שאנדע אנטהן. דיא זיא אויך בייא סערביען אונד מאן- טענענדאן אין דען וואפענשטיללשטאנד ביטטען זאלל, אבער רוסלאנד וואר זא נעדיג צו פער- שפרעכען. דאס נאך דעם רוסיש-טירקישען ווא- פענשטיללשטאנדע אויך דיא סערביען אונד מאן- טענענדער וואפענשטיללשטאנד האבען מיססען. דיווער קריגע, וועלבע זיך מיטטע זאמטער צו נעמסען דער טירקען געשטאלטעט, האט זיך זיך מיטטע ווינטער צום גראמטען איינליקע דער טירקיא געויערעט. מאן קאננעט עס פאר- אויסזעהען, דאס דיא טירקיא אלליין דען קאמפ נעגען דיא פילען פילדע ניכט בעשטעהען ווירד.

וויקטאר עמאנועל.

דער אינערווארטעטע טאד וויקטאר עמא- טעלס האט אין דען ווענען רעניערונגס-קרייזען איינע טיעפע איינרוק געמאכט. אין דער מהאט וואורדע דיווער מאנאך זעלבסט זייטענס זיינער גענעט אלס פעהרענ-מאן; געפיערט, דער זיך גענעבענעס ווארט ניע געבראכען האט. בעקאנט- ליך ניכטס אבער אין איטאליען נאך אימער איינע שטארקע פארטייא, וועלבע מיט דער ביהזערען 'אינהייט דעם קאניגרייכס איטאליען' נאך אימ- מער ניכט צופריעדען איזט. דאס שטרעבען דיע- זער פארטייא געהט פילמעהר דאחין, נאך אללע יענע גענענדען פאן אינזערע מאנארכיע לאזער- הייסען, ווא איינע איטאליענישע בעפאלקערונג זיך בענעדיגט. נאמענטליך זייט בעניען דעם רי- מיש-טירקישען קריגעס איזט דיווע פארטייא צו ניעס לעבען ערוואכט וועלבע מיט דער פאל- טונג זיך שמייעלעט, אין פאלגע דער קריגע- היישען פערזוויקלונגען דיווען אהרען צויער ער- רייבען צו קאננען. אלליין דער קאניג וויקטאר עמאנועל וואר עס, דער דיווע פארטייא ניעדער- צוהאלטען וואיסען, דא ער מיט עסטערייכ- איננארן קיינען זייען קריגע בענינגען וואללטע.

אם ניר יאהרעס עמפאנע וויקטאר עמאנועל דען עסטערייכ-איננארשען געזאמטען אין האם און בעזאנדערס פריינליכער ווייזע, מיט איינע- וואונדליכער ווערעט זאמטע דער קאניג בייא דיע- זער פרייעליכען פעהראלסאסונג פאלנענדע וואר- טע; 'עס איזט מין שויערערסטע וואונש, דאס דיא פריינדיכען בעצעהונגען צווישען איטאליען אונד עסטערייכ-איננארן אונד ער זיך ביי בלייבען מאנען. עס שטערצט מיך רעכט טיעף, ווען מאן אין מאכען קרייזען עסטערייכ-איננארנים צו טיענער פרייעליכען געזונטע קיין פאללעס פערטרויען האט. עס ניכט וואהל איינע פארטייא וועלבע נעגען איהרע מאנארכיע דען קריגע ווינטש. אלליין ווארום זאלטע מאן דענן אויף דיא איי- טערינגען זאלך, אבערשאנטער קאמפעט פעהר געוויכט לעגען, אלס אויף מין קאניליכעס ווארט, דער אויך מיינע פרייענע-פעהרונגען עסטע- רייכ-איננארן גענענאכער געוויס ביז צו מיינעם לעצטען אטעהע-צונג הייליג אינד אונפערלעכטע- ליך האלטען ווערדען.'

היערויס ערדעהט מאן, דאס דיא פער- זאן דעם קאניגס וויקטאר עמאנועל עס ביז יעצט וואר, וועלבע דיא ביינשאפט פיר דאס פארטבעשטעהען פרייעליכער בעצעהונגען צו- יען עס איטאליען אונד אונדערע מאנארכיע בילד- טע. עס איזט דאחער ניר נאטירליך, דאס אויך דאס רעניערונגס-בלאטט, דיא 'וועיער אבענד- פאסט' איבער דען אינערווארטעטען טאד דיוועס פרייעליכענענען קאניגס אין זעהר וועהמטיהענס אונד אנטערקענענעטע טאנע פערביט, דיוועס בלאטט זאנט אונטער אנדערס; 'דאס פלאמצליכע הינשויערען וויקטאר עמאנועלס האט ניכט ניר אין איטאליען, זאנדרען אויך אין דער עסטערייכ- איננארשען מאנארכיע מינע פרויער אינד אויס- רייכטיגע סהיילנאהטע דערפארנעהרפען. וויר וואללען דאחער דיא פערנאנענעניש ניכט אין עראינערונג ביינען. דער דרלע בראקאטער דעם היימענאנעניש האט עדיא שטרייטניקישען אויס דער פערנאנענעניש אין פערנעסענעהייט געבראכט. אונדער וואונש איזט עס דאחער, דאס

אונד קאמטאמען זיך-אונטארנס אינטערנאמען, אום פיינליכע צו נוסמען דער סערישען ארמעע אנצ-ווערען; — 4) אלס דער סעריש-טויקישע קריגע צום ערשטעמאל אייבאר, דא ווענדעט זיך פירט מיטן אים איינעם פיער-גע און אויפ'אן זיין פאלק, דא בעהאלטע זיך אבער מילעטישע דיעזען אייפ'רף אויך אין זיינעם ני-אטער בלאטע אבערוועקען, אים מיט דעמעל-בען אויך אויף דא סערבעע אין אינגארן איינצ-ווירקען אונד זאלבע צום איינשטארע צו רייצען; 6) זייט דעם אייבאריבע דער אונרוהען אין דער ערשטעוועלט אונד אין באסניע האט מילעטישע און דעמועלטע לעבחהפטען אנהייל גענומען, דאס ווירד אים מערקערען ביים מילעטיש פאר-געזונדענען געהיימען ברעפען, דא דערוועלבע מיט דעם פיהרערען דעם איינשטארעם אונטער-האלטען אויפ'ס-קלארסטע ערוועזען; — 6) פארדען זיך צוויי אונטער-האלטען (עק-מינען) אים אויף דערען איינער זייטע דאס פארטרעט דעם מי-לעטישע איינשטארעם אונטער-האלטען אויף דער אנדערן זייטע דאס ווארעט צו לעזען זינד; צערנא-נארא (שווארצע-בערע) מאנטענערגא, באסניע, הערצעגאווע, קערענא, סלאוואניע, באטשא, דיערויס ערוועהט מאן וועלכע טהיילע מילעטישע פאם אינגארשע, שטאטס-קארפער לארווייזען וואללט, אים מיט דעמועלטע סער-בען אונד מאנטענערגא צו בעשעקען. — דיעזע מעדאליען ריהרען איינענעם שאן אים דעם יאהרע 1870 הער, וואו דאס בעוועגונג אונטער דער סערישען בעפאלקערונג אין אינגארן איינע אים-מע, ערשטערע אונטער-האלטען גענומען, דיעזע זינד דא הייפט-אנקלאנע-פונקטע, וועלכע דען ריכטערן דא ארייבט רעכט ווער מאכען, — עס איז דעם אים זא מעהר דער פאלק, אלס זיין בלאטע אבליינגעט, אין בעליגאר זען איינע פאליטישע רעדע דיעזער ארט געהאלטען צו הא-בען ער זאמט, ער זיז בלאם דעס האלבע נאך דער סערישען הייפטשטארט ערוועזען, אים פיר זיין בלאטע איבער דא דארטען געהאלטען, דעם בעריכטע צו שרייבען, עס איז דעם מילע-טישע זאגאר געלעגען, נאכצ-ווייזען, דאס אין נע-וויססער קאסטישען, דער זיינע רעדע מיט אנגע-הארטע האבען זאללי צו יענער צייט נאר ניכט

אין בעליגאר, זאגערן אין צעמינע, דער הייפט-שארט מאנטענערגאס, זיך בעפאנד, אין הערר טיפאריוויטש, דער אים יאהרע 1876 ביים נראם-בעטשערקער דעם איינשטארע פארמאקאלל געגעבען האט, דאס איז ער יענע אייפ'רדער-שע בעליגארדער רעדע דעם מילעטיש געהארט, ליינגעט נאן אלעס אב, ער בעהייפטעט, ער ווערע דאמאלס צו דיעזער אייזאנע פאן דעם בערייטע מעהרפאך ערוועהנטען ראנקאוויש דורך דא-היינען געמאטשונג ווארדען. — זא ווייט געדיעה דא געריכטע-פער האנדלונג אס 8-טען דיעזעס, אס צווייטען פער האנדלונג-טאנע ווארדען פער-שערדענע ציינען אויסגעהארט. — איינער דיעזען בעפאנד זיך אין ווייסער באסקאוויש, דער עכענאללע בעשילדיגט וואר, יענע פערברעכע-רישע רעדע דעם מילעטישע אס אונטער-האלטען האבען, דיעזער ליינגעט, נון ווארדען אויף דער ציינע ראנקאוויש ענטמערענעשטעללט, דא ענט-שטאנד אונטער ביינען פאסט איינע שלענערייא פאר דעם געריכטע, באסקאוויש ריעה: "יאם דיעזער מענטש דא זאמט, איז פערבע לינע! ער שייט מיר דאך פריי אונד אפפען אין דא איינע ווען ער הייע צו דא פער בעהייט האט" ראנקאוויש שטעללע זיך נון איינע אים איינע מיט באסקא-וויש איז ריעה דעמועלטען דאנגערען צו: "דא ביזט איר ליינער! איך האבע דוך בייד יענער פערברעכערשען רעדע ניכט געזעהן! דאס ביי-דען ווערען איינאנדער געוויס אין דא הארע געראטען, ווען דער פיערענעט דעם געריכטע ניכט בעפאלהען געעטען, דאס ראנקאוויש אב-טוענע מאנע, נון ווארדען אויך צוויי ציינען יאזאנאוויש אונד ראמטאני, איינעגעהארט, דא פיר מילעטישע אייזאנען, דיעזע בעהייפטען, מיט דעם הייפטציינען ראנקאוויש יענער צייט אין נראם-בעטשערקען און איינשטארעם האפטענע-וועזען צו זיין, דא בענאחס זיך יעדאך ראנקאוויש זעהר וויטהענד איז ריעה פארטויערערען: "איך ווערע שאל דא אינארשע רעניערונג געהרען! דיעזע זאללעט מיך אויך דען הענדען הערומטרא-גען, דא איך גענען מילעטישע דען איר נאר ניכט קענען, אים אייזאנען נון געהט דיעזע אינארשע רעניערונג, פאן דער איר איינע הייבט בעלאהונט ערווארטעטע, איז לאסט מיך

איינשפערען! — ראנקאוויש ליינגעט נאמיר-ליך, איינע זאלבע איינערונג יע נעמאכט צו הא-בען, דא שטאנד מילעטישע אויף אונד ערוועזען, דאס דאס איז אויסאנע דעם ראנקאוויש נאר ניכט בעפאלהען, דא ערשטעס גלויבבוירדיגע ציי-גען בעוועזען האבען, דאס ראנקאוויש זיך זעלבסט אלס ליינער בעהייפטעט; צווייטע אבער וואר ראנקאוויש אלס וועכעלפאלשער איינשפערער, וועטהאלב דא אויסאנע איינעם זאלך געמייען פערברעכערס געוויס קיין פערטרויען געדרענען! (פארשעפונג פאלגט.)

דיא נייעסמען דעפעשען.

לאנדאן 10-טען יענער, דיא קאווערן פאן עסטערייך האט הייטע דיא קאנינג פאן ענג-לאנד בעזוכט.

צעטער 11-טען יענער, געסטערן נאכמיטאג האט זיך אויך שאן דיא נראסע טיר-שע פסטעט אנטוויקלט דען מאנטענע-נייערן אויף נאדע איז אינגאדע ערנעבען.

שעפטסבעריכט

11 יען טהיים 800 מעטר-צטר 78,5 סיקא 12 נולד, — 200 מעטר-צטר 78,2 סיקא 12 נולד, — 400 מעטר-צטר 76,7 סיקא 11,40 נולד, 400 מעטר, צטר 76,4 סיקא 11,35 נולד.

האטע 6,67 נולד.

קוריר 7,10 — 7,15 נולד.

סעטער 16 טעטע-מארקט, ביא דער אס 10-טען ד. מ. היער אבערהאלטענען פעסטער וואכע-מארקטע ווארדען 1443 שטיק נראם-אונד 56 קליינ-פעה צו מארקטע נעכטאמט, היעפאן ווארדען פעקייפס: 38 שטיק טעטע-מארקטע פאר 180 — 240 נולדען, 620 אכסען דאס פאר פאן 160 — 311 נולד, 530 קהע דאס פאר פאן 120 — 215 נולד, 176 מעל-קיהע דאס שטיק פאן 70 — 160 נולד, 61 שטיק ביפעל דאס פאר 165 נולד, — 254 שטיק קעלבער דאס שטיק פאן 28 — 84 נולד, — 56 שטיק לעסטער דאס פאר 80 — 11,50 נולד, פרייע פער 100 סיקא: אכסען-פלייש 48 — 52 1/2 נולדען קה-פלייש 44 — 48 נולד, קאלב-פלייש 80 — 100 נולד, — ביפעל-פלייש 42 — 48 נולד.

פאלליעטאן

מערקווידיגע פעהעלטניסעס.

(6-טע פארשעפונג.)

"האקער הער! (זאנט לעא) אלס אויך איהען יעדען אבער צוהארקטע, אונד דא נאנצע נאכט וואכער דא לאג וועהרענע דאס טויק מיר אין דען אהרען מלאנג דא פערצוועט אויך עס, דיעזע ליעדע צו וועהרעהאלטע אונד צו לעבטע וואנטע אויך, לויט זען ווענען, מיר נעפעלעך דאס ווענען בעסער, אלס דאס לעזען-לעזען." "וועלכעס פערשענענעס! וועלכע אייפאסטענען אין דעם טאנע דעם געוואונעס ליענעס מעהר אנציערענעס, אלס אין דען אהרען בוכשטאבען!" "ניכט וואהר, האקער הער! — יעשע האפען אויך, דאס זא מיר ערלויבען ווערדען, יעדען אבער אן דער טויער צו שטענען אונד איהען צוועהרען; איך ווערע טויער גענייש מאכען, זאגערן נאמן רוזען זיין." "וואו? אין דעם קאלטען נאנע וויללעט דא בלייבען? דא נאכט איז יא נאך זעהר קאלט." "איך בין שאן אין דא קעלעס געוואהנט, מיינ פאטער ערלויבעט מיר ניכט דאס הייצען, ווען ער ניכט צו הייזע וואר." "גיי קינד! דא וואללעט ניכט דרויסען שטעהען, זאגערן אים ווארעט צו שטען קאמטען, ווען אויך שטיי-לע, איך ווילל דו אויך אויף דעם קאלטער אונטער-האל-טען, עס איז מיר ליעב, דאס זא איך וועל ניכט געהאן פיר דאס טויק בעוועזענע, טויק קאן פעללייכע און שטיפעל וויין, וואקט דא דו ערהאלטען קאנטע, ווען דא מיר פערלאסטען וורסט." "אבער, האקער הער! איך ווילל דא יא ניכט פערלאסטען." "זאנט לעא צו שטענען." "גיי קינד, דא קאנטע ניכט עוויג ביא מיר בלייבען! דא ווייסט מיר איינע פערלאסטען מיסטען

דאן אבער ווייסט דא שאן אס שטאנדע זיין אין עהר-ליכען הייזען איינע אונטערקעטע צו פירדען, ווען אין מערען געבילדעטע אים אונד קלאווער שפיעלען קאנן, דאן קאנן עס אין דען סאלידעסטען הייזען איינע עהר-דענאטע שפעללע האבען." "ווען איך עס נור בענייפען קאנטע, ווארען איך זא דען פערלאסטען סיס?" זאנט לעא וויינענע, בענ-יאמין בערווערעט, זא אבער וואס וואללעט ער נעמטער מיט איהר מאכען." יעדען אבער בענאג זיך לעא צו בעניאמין, דער זא אין דער טויק אונטערקעטע, לעא'ס טאלענט פיר טויק וואר ווירקליך אבערהאלטענע, זא האטע שפעלל ערלעגט, נאך דעם געהאן צו שפיעלען, דאס וואס בענ-יאמין זעלבסט איהר לעהיטע, האט זא שפעללעכטען בעניאפען." בעניאמין מוסטע דא הענדע פאן לעא אפש בע-רהרען, ער מוסטע אהרע פנינער אויך דאס רויכענע סאסטען דעם קלאווער-שפעלען — לעא זא וואר וואנדי-שאן — דאס האבען וויר שאן פריהער געוואנט — אונד בעניאמין קאן ווירקליך אין געהארה, זיך אין דיעזעס מערען צו פערלויבען, ער פערזוכטע פאלש, זיינע ליעבע צו אונטערדייקען, מיט זיינע נאנען אפלאזאפיע קעמסע-טע ער גענען דיעזעס געפיהל — אבער גענען דאס געפיהל דער ליעבע קאנן זעלבסט דא שפיעלעט פערנושט ניכט קעמסען. — איינעס אבערס האט זיך בעניאמין פעסט פארני-נאסטען, דעם ראטהע זיינעס פיינעס צו פאללען, דאס מערען נאך לאגראן און איינע סאלידע סאכטער-שורע צו געבען, אונד ער דארט אויסבילדען צו לאסטען, דא מיט ער נור מיט דעמועלטען ניכט לענער אליין זיין, אלס ער ליעא אס קלאווער אונד אונד איהרען ריקען גענען בעניאמין ווערדעט זאנטע דיעזע: "לעא, איך ווערע דיר עטוואס זאנען, אבער זעה מיר ניכט

קאניס דער הויפט-אינגאנא ציר קורבע אבנע-
שפערט וועס האלב וויקטאר עמאניעל דורך אין
הינטער-טהיילרען אין דא קורבע שליסען מיסטע.
דיא איהן בעלישטענדען גענעראלע ווארען וועגען
דיעזער איהרעם קאניע ציענענען בעדיידיגען
זעהר אויפגעבראכט אינד וואללען אן דען גייסט-
ליבען ראיבע איבען. דער קאניע בערשייטיגע
יעדאך זיכע גענעראלע, נאך דעם ער לעבענדיג
זאגט: "דיא העררען גייסטליכען לעגען נאכעם
געוויכט אויף דאס הינטער-טהיילרען. דא זיא
וויסטען דאס מאן זיא דורכום הויפט-טהאר געוויס
ניכט אין דען היסטעל האטען אסען ווערדען!"
אין וואך אבנעזאגטע פלינד פאן אללער אינגאנא-
וואר עס איהם זעהר אונלעבע, נאך דאס צי געהען
אינד דעם פאכטע דאס קוויינאל-געבידע וועג-
ציעהמען דאמיט דאס אונטערלייב איהם אלס קאניע-
ליבע בירד דיענע. דער פאכטע מיסטע וויטעד
אויסשליעסליך אים וואס קאניע געבידע וואהנען
אינד בעהויפטעטע וויטענער צייט. דער וואר דער
געפאנגענע וויקטאר עמאניעל. אלס דאס שמערצ-
טע דען נעמען קאניע זעהר טיער, דא ער א ניכט
אויס פרייעם וויללען, זאנדער אויף וואונט זינעם
פאלקעס דאס קוויינאל-געבידע אין בעוויסן גע-
פאמען האט. ער אייסערטע זיך דא הער רעכט
הויפט צי זינען דאס רייטען: "דיא איהם וואס קאניע
וואהנט דער פרייע געפאנגענע, היע אים קווי-
רינאל וואהנט אויך, דער געפאנגענע פרייע, דא
צווייטע פרייא וויקטאר עמאניעל איז בירגער-
ליכער אבשטאממט, דא טאכטער אינעם מא-
יארם. מיט וועלכער דערזעלבע אינגע זאגענאנטע
"מארגנאמיטע עהע" אינגענאנטען, וואונטער
צי פערשטענען דאס דא פאן איהר אינגענאנט-
מערדען קינדער ניכט אלס פרייען אונט פרייע-
געסטען צי בעטראכטען זינד. דאס פאלק וואל-
טע דיענע "בירגער-קאניע" לאנגע ניכט אנער-
קענען. דא דיענע דער גענאנטען פערטאכטען ער
דיעזעלבע, וואס טהאט וויקטאר עמאניעל ער
ערשיען אן אינעם אבנעזאגטע אים איםע דיענער
פרייא אפגעמליך אים טהעאטער, ליכע דען ביר-
גערמיסטער אין זינע לאשע הויפט אונט זאגטע
איהם קורן אונט בירגער-הער בירגערמיסטער!
היער האבע אויך דיא עהרע, אינגע מינע רעכט-
טע סייגע פרייא פארגעשטעללען!" זיט זינעם
אויגענבליקע וואר דא פרייא אלס רעכטעמיטע
קאניען פאן אטאליען אנערקאנט. דא פאן דער-
זעלבען אבשטאממענען קינדער - צווייא וואהנע
אונט אינגע מאכטער - האבען בלאס דען גרא-
פען-טיטעל ערהאלטען!

*) דער ווינטער ווארדע - נייכט פער האפטע (ט) וויטענער דער

ווינער פאליצייא וואוידען ווירקליך אללע מאנ-
ליכען אנשטעלענענען געמאכט אים דען שווינד-
לער ווינטער, איבער דעסען בעטריגע-
ווען וויר בערייטט שאן פריהער בעטריגעמען,
צי פעהראפטען. אלליין עס ווארען אללע דיענע
בעטהוונען גענעליך ערפאלגלאז. ווינטער איז
געמליך אויף אינעם הייטען שלעסע הערדער!
נאך אמעריקא געפליכטעט. עס געטעראפירטע
דיא ווינער פאליצייא דעם עסטערוויכע-אינגאנא-
שען קאנול אין געו-יארק: דא פעהראפטען
ווינטערס דורך דען דארטגען הייטען קאנול
פעהראפטען ווינטערס דעם ווינטער, דער אויף
אינעם הייטען שלעסע איז. אז צי פעהראפטען
זיא. אלס בעפירע ער זיך אויף דייטשעס
באדען. אויך אונטער מינסטער דעם אייסערן
זעטצע זיך מיט דער הייטען רעגירונג אין
פערבינדונג דאמיט דיענע איהרעם קאנול אין
געו-יארק דא פעהראפטען ווינטערס ציר פליכט
מאכע. אלס דיענע פארבעייטענען שריטע
וואוידען דען אויך געמאכט. אלליין דא ביידען
קאנולן טעלעגראפירטען אים געו-יארק פאל-
גענדעם נאך ווען צירוק: "עס איז פאלקאממען
היינט, דאס ווינטער און דיענע אייגענליכע זיך
נאך אויף אינעם הייטען שלעסע בעפירענע, ער
קאננט דא הערען עכען צי פעהראפטען ווערדען
אלס ווען ער אויף הייטעס נאכדעם בעפירען
ווערדען. אים איהן דא הער צי פעהראפטען מיסטע
מאן אבער דעם שלעסע הערדער! פאן היער
אייס ענטווערפן אהרען, דא דעם אייגענליכע.
ווא דיענעם שלעסע פאן אויך לאנדעס ווינטער
ניכט מעהר פעהראפטען ווערדען דארף. אלליין
עכען דאס אייסלייפן אינעם זאליכען שלעסע
אייס אינעם אמעריקאנישען אפען, אים יעמאנ-
דען נאך אויף פעהראפטען דעם צי פעהראפטען, אים
נאך אמעריקאנישען געזעצען ניכט שטאמט-
האפט. ווינטער געטעטע אונט ניר דאן ערנר-
שען ווערדען קאנען, ווען איהם אין שטעללעם
שלעסע פאן איראקא אים נאכגעוויילט ווערדען, אים
דעזעלבען איינצהאלטען אונט עסטענענעמען,
בעפאר ער אמעריקא ערריכט האט. דאך פאן
אמעריקא אים איז דאס אייסלייפן אינעם
זאליכען פעהראפטען שלעסע ניכט ערלייבט!"
ניך דיענע אייפפאסטע דער אמעריקאנישען גע-
זעטצע וואר ניכט בלאס דער ווינער פאליצייא
זאנדער דא אויך דעם גראפען אנדראשי ניכט בע-
קאנט, דא דיענע זאגט דא פעהראפטען וויר-
טערס נאר ניכט פערזיכט העטען. אימסערן
קאסטע דיענע קרייניקייט גיערדינגס 3000
נידען! - וויא אים אמעריקא זאליכען טעלע-
גראפיש בעריכטעט ווירד, האט מאן דען שווינד-

לער ווינטער, בעפאר ער דען אמעריקאנישען באן-
דען ערוויכטע, דענאך אויף דעם הייטען
דעם-שלעסע הערדער! ערנרפאלען ער וואוידען
זאליך אויף און אנדערעם שלעסע בעטראכט-
כעס אין עטווא 10 מאנען אין האכבירג איינטיגע-
שען דירשטע. נון איז דער ווינטער ווירקליך דא,
אוי יעדאך אויך דאס פעהראפטענע געלד ביא
איהם געאנעסנען וואוידען, דארבער ווירד נאך
ניכט געמלדעט. ענדליך איזס א מאגליך,
דאס דיענער פעהראפטען דיעב דאס געלד שאן אים
פאראייס אן ארבענד איינען בעקאנטען נאך אמע-
ריקא געזענעט. אבער אמעריקא דאס געלד,
דאן פעהראפטען וויר ניר דען ווינטער מיט דען
לעזערען מאשען צירוק!
*) דער גראסארטיגע פאלי-
טישע פראצעס געגען מילעטשיש (ש)
אם דריטען פעהראנדלונגס-טאנע וואוידען דאס
צייגע-פעהראר פארטענעטע. אינטערעסאנט
איז דא אייזאנע דעם יאזאנאוישט, דער 8 מא-
נאטע אין גראם- בעטשערען, 15 מאנאטע
הינגענען היער אין אונטערוויכע-האפט-צובראכ-
טע. דיענער זאגט: "אנפאנגס זינד 1876 האבע
אך הערן מילעטשיש אין נייאטן בעזוכט. אך
פראנטען איהן אים ראטה וועגען איינער געלד-
זאממלונג פיר דא באמישען פליכטליכע אונט
וועגען בעטהיילונג אין דער פאן סערביען אים-
געשריעבענען אנליהע. דא מילעטשיש זאגטע
מיר, דאס אויך דער דיענער בעזעהנען אללעס
טהון דירשען, לויט דעם גרוזאזאטע: "וואס ניכט
געזעטצליך פעהראפטען איז, איז געזעטצליך
ער לויט" היערויף איבערגאב מיר מילעטשיש
צווייא ווייט-קארטען מיט ווינער אייגענדיגען
אוישפרייט: "יאזאנאוישט נייאטן, 15 מען זינד,
דיענע קארטען דיענען מיר ביא ווינער ווייזן
אם אינטערעסעט סערביענס אלס עמפעהלונגען,
ביז אויך אין מעלענע פעהראפטע אונט נאך
גראם-בעטשערען אבנעפארט וואוידען. הער
מילעטשיש זאגט היערויף: "עס איז וואהר,
דאס אויך דעם יאזאנאוישט צווייא ווייט-קארטען
געגעבען, דא איהן אלס געבילדעטען טאנ
עמפעהלען וואללען, אך וואסען יעדאך ניכט
דאס דיענעלע פיר סערביען טהעטען זיא!" אס
פיערטען פעהראנדלונגס-טאנע באכטע דא אים-
זאנע דעם צייגען פעטער פאן ווירדאן ארטס-פאך-
שטעהער אים גראם-קוקנרא, איינעם אייזען-
הען, דיענער זאגט: "אך האבע דען יאזאנאוישט
אם זינד 1877 אין גראם-קוקנרא אויך דער נאכטע
געטראפפען. ער ציינטע מיר דא ווייט-קארטען
דעם דר מילעטשיש אונט זאנעט מיר אים פער-
טרויען פאלענדעם: "ביא ווינער איידיגען ביים

וועלכעם איזאק דע איראעלי פיעל נליק אונט פרייע צו
עילעכען האפטע.

בעניאמין פערבליכע נון לאנגע ביא ווינעם פאטער,
אונט לעא האט ניר ועלשען ברייטע פאן איהם עהאל-
טען, דיענע ברייטע ווארען קרין אונט פארקען, דער פאסט-
שעמפלע וואר אונטערהאלט, אונט דאס ברייטע ווארען
איסטער מיט דעם נאכטע "ערווארד בוטשעלע" אונטער-
שייבען, לעא קאנטעט אונט ניכט וויסטען, ווא איינעם-
ליך א הייר געלעבעטער פערזינליכע, אונט ווא זיא איהן פרי-
דען קאנען, ווען זיא איהם דא הער אויך העטטע אנטוואר-
טען וואללען, אז העטטע זיא ניכט געזאמט, אונט פאטער
וועלכער ארעסטע זיא איהם אנטווארשען קאנטע, אין
אנדערעם עיהאריטעטע מעדיקע העטטע דיענע איינעם-
געמליכע עהייט-טערוואריא מיסטרוואיש געמאכט, זיא
אבער האפטע צו איהרעם געלעבעטען נאך איסטער פאל-
לעס צושרויען, אונט זיא העטטע זיכער דען פערלאכט, דער
איהר נעמאט העטטע, דאס זיא איהר געלעבעטען ווארען
לאסטען ווערדען, זיא פרייע זיך מיט דען פאטער צוילען,
דיא איהר בעניאמין געשויבען, זיא זאגט זיא פאסט
"אך מאכטע איהם מעהר אונט לעבעפאללער שרייבען,
ווען אויך ניר וויסטען וואהן" פאסט געזעטע זיא זיך אס
קלאויער שפיעלען זינע דיעדע, אונט דאכטע, וואס ער
פריידע ער ביא ווינער אונטערהאלטען אונט ווערדען, ווען ער
איהרע פארשטויטע אים ווענען אונט אים קלאויער-שפיע-
לען בעטערקען ווירד, בעניאמין פלעטעט איהר אויך פאסט
געלד צו שיקען, אום זיא נאר קינען מאנגען פיהלען צו
לאסטען -
(פארטענענע פאלט)

זאנע פיר ווינען זאחן אויף דאס קראקען-בעטע קאם,
שוועלכע בעניאמין אין לויטער פריידע אונט לעבען אין
איינער ווייט ענטלענענען גענענזאיערען אווענבליק-דענע-
טע זיך איהם דאס פראנע אויף אב ער ווינען פאטער נאך
לעבענדיג אנטרעפען ווערדען - ווען ער אבער צו שפעט
פארקען זאלשע דאן בלייבען איהם דיא ווענען פאל-
וויסע אונט דיא פאלשער ווינער געוויסענע-ביסטע, ער
זעלבסט העטטע גערנדע דען וואנען געזאגען אונט דען
ווייטען ווען נאך מאגליכקייט אבנעקייטצט, אבער פראצע-
דעס ער אויף יעדער שטאציאן פליישע פלעידע איינשטא-
נען ליכע, קאנטע ער דאך ערשט שפעט אבער אין ער-
פיעלר אולאנגען.
פאר דעם ארטע פלאן איהם איינע ווייסע טויבע
געטענען - אונט בעניאמין, דער זאכטע אין פילאדא-
ווא, בעטראכטעטע דאס אלס אין נוסטע צייכען, ערשט
אונטענעט העלש בעקאנספיעלר איינע פילדע, און וועל-
כער ער זאגט: "וואו זינד ניר דא לאנגע פילאדאפען, אז
לאנגע אונט קיין אונטליך שייפטע, אז אונט אבער אונ-
טליך שייפטע, זינד ניר בענענזא אבערזיילויבש, ווא יעדעס
אלטע ווייב, אז לאנגע וויר געזונד זינד, לאכען וויר אי-
בער דען ארעט אונט שטאפטען וויינער קונסט, ווען וויר
אבער קראקע ווערדען, דא האללען וויר דאך איינען ארעט
- אונט זאגאן דען זעלע-יאזע!"
בעניאמין וואר נון ווירקליך אז נליקליך, זינען פא-
טער נאך לעבענדיג אונט זאגאן אין בעסטערעם צושטאנדע
צו פארקען, דער אלטע איזאק האפטע ווענען דער פלאצע-
ליכען אנטוואר ווינעם זאחען איינע אויסער-פארענשליכע
פריידע, דען בעניאמין וואר און לויכענע-קינד, אן

בעניאמין שפיעטע באלד ווערדען היינץ אונט זא-
טע מיט ציפטענדיג שטיכטע: "לעא, אויך מיט פארט,
פארט! פראנע טיך ניכט, ווארעם אונט וואהן, דאס ביים
פערזינליכע, ביא אונטער ווירשטאפטען האבע אויך
עטוואס געלד געלאסטען, ער ווירד גענענען, ביז אויך צו-
קאכטע, לעבע וואהן!"
בעניאמין קויפט זיא, אלליין דעם איהען מעדיקען
קאם דיענער קוס אז קאלט אונט אז געצוואונגען פאר, דאס
זיא איהם פארזייערע מאכען וואללען, אבער קיים דאס
ווא זיך אומזא, וואר שאן בעניאמין אויף דעם וואנען
געטעסען, וועלכען מיט גראסער שטעללינגייט דאפא-
נעפארטען אים.
לעא וואר נון אלליין געבליבען, זיא זאח זיך א-
בעראל אים - אונט דעם נאנען וואר איהר וואו אין
טרוים פארקעממען, דיענענענעווייטע דאס פאלטליכען
אברוינע שטיכעטע זיא, זיא וואסען זיך גינגענעס צו רעכט
צו פארקען קיינער וואסען איהר אירענער איינע אויסקונסט
צו ערשיילען, ווען ער ניר באלד צוריקקאמען מאכט!
אבער ניכט דיענע איהר דעם נליק פיר לאנגע צייט גע-
נאנט - אונט זיא פריידע דעם ווערדע-נעמענעם לאסט
פאסט צו לאנגע אויף זיך ווארשען.
פרייעטע פאלטעל.
מאן קאנן זיך דענקען, וואו עס דעם נוסטען בעניאמין
אויף ווינער רוינע צו משה וואר, ער ועלכטע מאכטע זיך
דיא לאסטען פארזייערע, דאס ער ווינען פאטער אז לא-
נע אלליין פאלטען, אונט איהם ווינען אויסגעפאלטען אים
ענטדעקען, ווערדען קלוג זיין פאטער, פיעללייכע אים

דער שטרייט פאן העדעם ניו וועדער ערנייער
ווערדיג. אינער וואנש איזט עס, דאס דער מאך
דעם קאניגס אן דען פריינדשאפטליכען בעציע-
הונגען אונזערע מאנארכיע צום קאנערווע אטא-
ליען נעכטס ענדערן מאנע ?
זא ווייט דיא וויינער אבער-פאסט. מאן
זעהט עס דינער איינערניג אן, דאס דיא פירט
פארדאנרען : עס קאנעט אנטער פארט ניינן קא-
ניע הומבערט פילליכט יענע פארטיא דיא
אבערהאנד ערהאלטען דיא איינען קריגע נעגען
אונזערע מאנארכיע פארדערט. דאס אנטער דער
איטאליענישען בעפאלקערונג עסטערהייט אינאריס
דער וואנש איינעם אנטלויסען אן איטאליען פאר-
האנדל, לאכט זיך וואהל נכט אן אבערען
שמעללען. אן 10טען יענער היעלט דיא שטארט-
בעהארדע אן טורעט, ווא דיא בעפאלקערונג צו-
מיסט איטאליעניש איזט. בראטאנאונגן איבער
דאס באשיצט, קייט ערדך וואר דיא נאכריכט
איבער דאס אבעלען וויקטאר עמאנועל איי-
נעמאפען, אלס דיא בעפאלקערונג מיט דעם
זופע דאס שטארט-הויז פאסט שטרעמט קא-
ניע וויקטאר עמאנועל אייז טורט דיא זעלבען
מיסטען פערשלאסען ווערדען : פרייליך ווארדען
דיא בעראטאונגען טראטערעם פארטענעטע
אלליין מאן זעהט דאך דיא שטומיגן דער איטא-
ליענישען בעפאלקערונג אן עסטעריי וועלכע דען
קאניג פאן איטאליען לויבאכט אויך אלס אהרען
קאניג בעראטעט !

הערדען ביסמארק אינד נארישטאקאף זיין דען
ייגען קאניג הומבערט ו. פאן איטאליען פאן יע-
דעם פריינדליכען שריטטע נעגען אונזערע מאנא-
כיע אבערהאלטען.

פערשיעדענע זיבאן וויקטאר

"אויס דעם לעבען וויקטאר
עמאנועל, דער פערשטארבענע וויקטאר
עמאנועל, קאניג פאן איטאליען, האט אויך פיר
אינס איין גראסעס אינטערעסעס, דא ער עס וואר,
דער דען ווען אן איטאליען דיא לייב-בערע-
טייג פערליעה, אים אז אונזעהמער ערשיינט עס
אונס, זאלטע אינטערהייטען אויס זיינע לעבען
מיטצוהיילען, דיא אויס דעסען באראקטער אין
קלארעם ליכטע צייגען, איין איטאליענישעם בלאטט
טהיילט היעריבער פאלגענדעס מיט : וויקטאר
עמאנועל פיהרעט איינע זעהר איינפאכע לעבען-
ווייזע. דיא פארנערענע פארדאע אס האפע
וואר אויס איםער איינעם לעסט, זיינע
מהללייט בעשטאנד בלאס אויס איינעם באשען
אינד ציין פאן זאלען טהיערען, דיא ער, אלס
נעשיקטער יענער, זעלבשט ערלענט האט. אלס
ער נאך אין פלארעני זיינע רעוועניו האטעני,
וואללטע ער נכט דיא פרוקפאל איינערבישע-
וויקטאר עמאנועל איינע שטארקע וויינע
פאלאסטעס בעוואהגען, זאנערן בלאס צור עבע-
נען ערדע, ווא ער הייא איינפאכע שטיבען פיר
זיינע נעכטן זיך בעהיעלט, דיא אבער נכט
שאנער איינערבישע ווארען, אלס דיא וואהנע
איינעם נעכטען, אינד אן מיסטע אויך אן איין
עבענפאללס פאן דער קאניגליכען בורג, קויר-
נאל, פיר זיינע פריזאן קיינע נעכטן, דא ער
דאוועלבשט בלאס הייא קיינע האפימטער בע-
וואהנע, אלס שטארקער רייבער, בעשטעט קא-
ניג וויקטאר עמאנועל בלאס דיא זאנענאנטען
קאניג-צינארדען וועלכע ניר 5 ענעטימי (קרי)
קאסטען, ער שפאצירטע איםער אלליין אין
דען שטראסען אינד איםער אלס איינפאכער
בירגער נעקלירעט, דאמיט איהן נעמאנד ערקענ-
נע. אלליין אן פלארעני אינד אין ראס קאנאטע
יעדעס קינד דען קאניג, דאך טהאט מאן אויס
דען פאללען זיך אז צו שמעללען, אלס ווערע
מאן איהן וויקלדיך נכט קענען, ווארבער ער זיך
איינערדענעטליך פיינעט, וויקטאר עמאנועל
בראכטע דען טהייל זיינעם לעבען
אויף דער יאנד צו. אן דעם אלפענ-נעכטע קאס
ער איינעם אלס יענער נעקלירעט, אן איינע
בייער-האפ, דער בייער קלאנטע מיטטערליך,
דאס ער קיינע הייער בעהאלטען קאניג, דא איין

מארדער זעלכע פערטיליגען ער איינערטע נלייב-
צייט, ער ווערע נעיעע איינעם נעשיקטען יענער
2 זילבער-צוואנציגער צאהלען, דער דען מארדער
ערשיינען קאנטע, טאנס דארף ערשיינען וויקטאר
עמאנועל יענערניגס אים בייער-האפע : עס נע-
לאנג איהם, דען מארדער צו ערשיינען, ווארף
איהם דער בייער דאנקער 2 זילבער-צוואנציגער
איינערנישע, וויקטאר עמאנועל פערטע זיך
זעהר איבער זיינע צווייא צוואנציגער, דיא בייער
פראנטע ערשיינט : «אבער, הערר יענער, ווארום
פרייען זיא זיך דען זא זעהר איבער זיינע
קליינעקייט ?» וויקטאר עמאנועל ערווערטע :
«אך פרייע מיך, דא זיינע דאס ערשטע נעלד אויט,
וועלכעס איך אין מינעם לעבען עהרליך
פערדינעט האבע, דען דיא מיסט ווייסען, דאס
איך איינעטליך זיין קאניג ביי זיין -
היערויס ערווערט מאן, דאס וויקטאר עמאנועל
אן זיינע איינפאכע פיר דיא ווערע דעם
קאניגסוואס וועני שווערסטע, דא ערם לעבער
טעטי, אלס איינפאכער בירגער לעבען צו קאניגן,
זיינע נעהט אויך אויס פאלגענדע איינערניג דעם
וויקטאר עמאנועל ערפאר, אויף זיינע יאנד-
אייס פליגען קאס ער איינעם אן דיא וואהנע
לודוויג טעטיש, זיינער אלס זיינער אי-
הענער דער רעפובליק, שפראך זיך נאמירליך
זעהר שארף אויס נעגען אללע מאנארכיען, ויק-
טאר עמאנועל לעבעלטע אינד זאנעט : «אך ביי-
טע, בעסטער הערר, ניר מיר נכט צייגען צו
וואללען, איך האבע ניע אן קאניג זיין
וואללען, אלליין אויך ווארדע אלס זאן איינעם
קאניגס נעכטען, אינד אן מיסטע אויך אן איין
זאלבער ווערען, דאס קאניגסוואס איזט בייא מיר
אויף בלאס איין געברעט-פעהלער, וואפער דאך
ניעמאנד פראנצויזישליך עמאנט ווערדען קאניג,
- אבנליך אן קאמפע מיט דעם פאכטע יע-
גען דער ווענאחטע דער שטארט ראם וואר קא-
ניג וויקטאר עמאנועל דענאך איין שטיינער
קאטהאליק, אין באלאנא בעזוכע ער איינעם
דיא קירכע, דא אנטערליע עס אבער דער קא-
ניג בייא, אן דער קירכע צו ערשיינען, אויס
דען קאניג צו עמפאנגען, איינע יאהרע שפע-
טער ענשיליריגע זיך דער בייא, דאס ער ניר
אייס פירט פאר זיך עס פאכטע צום עמפאנגען
דעם קאניג אן דער קירכע נכט ערשיינען וואר,
דער קאניג לעבעלטע אינד זאנעט : זיא האבען
נאניג נישט טעהאן הערר ביישא, איך האבע יא
אין דער קירכע נכט איהנען, זאנערן גאט
איינע בעיך אבנאכטשאפטע, דא קאנטע עס דאך
נכט איהן צו צוקאממען, דיא עמפאנגע-
נען, אן פוא ווארדע זאנאר ביים בעזוכע דעם

פאלליעטאן

מעקווידיגע פעהעלעניסען

(7טע פארטעטיגע)

פערטעס קאפיעל

קאניגסמאן אן זיינע שאס פיער שישטען אהנע
דאס זיינע קליינער דאביא פערטעס ווערדען אהנע
קאניג עמאנר איבער קאהלען נעהן, אהנע דאס איהם
דיא פיער פערטעס, זא שפראך סאלאמאן דער
וויינע, אונד זא האט אויך דע קאסטא צו זיינעם פיינער
בעניאמין שפראכען אונד איהן נעוואנט.
אס מאנען נאך דער פארזאנענאנענען נאכט האט-
טע בעניאמין איראכט, זיינע טהאט צו בעוויינע, אלס איהם
לעא דעם פירשטיק באכטע, קאנטע ער איהר נכט
מעהר אן דיא אוינע נעהן, ער פארשטעט פאר שאס
לעא אבער קאנטע זיינע פערטענעהייט נכט בעוויינען,
זיא וואיסט עס נכט, דאס אויך זיא איינע ווערע בענאנ-
טע האט, אס אומאטע איהן, זא איהם אן דיא אוי-
נען, אונד זאנע : ווארום שאן ווערדע זא טרווייג
זאלל אויך זיא ווערדע פערלאסטע ? קאנטע ווי נכט
אויף עווי צוואנציגנליכע ?

דא זיא פאן בעניאמין אן אללעס אונטערריכטע ווארדע,
אונד אויס דעם מונדע דעם נעלעכטען לעינט מאן שנעלליך,
אלס פאן איינעם אלטען פערטער, בעניאמין אפני זיין
פערטענען דאראן, זיך פאן לעא פארלענען צו לאסטען,
אונד איהר דאביא פערטעס ערקלערען.
איינעם אבער, אלס זיא זא נעקליך צוואסען
נעעסען זינד אונד מיט איינערדע פולדערטען, זאנעט
בעניאמין : נעלעכטע ! נעעסעט דא דיינע צייט אויך
זא נעקליך, אלס אויך ?
«אן, נאך ווייט מעהר, אנטווארטעטע לעא,
נאך מעהר ? אונד ווארום ?
«ווייל אויך אן זיך דענקע, דיא אבער דענקט נכט
אונד וויא שאן דא בייט, זא ווערדעט דיא אן זיך
דענקען ! אויך זא דא איינעם אלס דיא בייט שפינעל
שפארטעט, אונד אויך וואונדערטעט מיך, דאס זיא זיך
נכט ועלבשט קיסטעסעס.
בעניאמין לאכטע, נישטע קינד (זאנעט ער) אויך
ווערדע אבער אויך אלס ווערדען, וויא זיין אלטער לעא,
דער אויס, וויינעטע זיך זיך לעבען, ווען אויך ווערען
אויף דען וואנען, נעוועט האר אויף דעם קאסטע אונד
קיינע ערעהן מעהר האבע ?
נעה, דאס אויס נאר נכט מאנליך, דאס דיא אלס
ווערדען קאנטעס ! אונד ווען זיא ווערדע אויך זיך
מיר אייסטער ניר זא פארשעלען, וויא דיא ערשטע אויס-
וועהט, אויך בעראכטע זיך קאסט, ווען דיא זא נערא-
קענפאלל איבער זיינען ביכען וועסעט, דיא זעהט
דאן זא שפרינגען אויס, דאס אויך צייטערי, אויך מינע

מאסער, דיא דענקעס שאן ווערדע דאראן, וויא דיא
מיך פארלאסטען מיטעס, דער נעראקע שטייעט מיר
אינס הערן אבער . . .
«אבער וואס אבער ?
«ווען אויך ניר אלל דאס איינשפרינגען קאנטע,
וואס אויך עמפאנעט ?
בעניאמין וואללטע איהר אנטווארטען, אבער דער
דינער בראכטע איהם דיא עכען אנטעקאסטענען לאנד-
נע צווייטונגען, ער רויכבלעשטעטע זיא שנעל - אונד
אלס ער איינע אנציינע עיבלקעטע - דא עמפאנעל איהם
נען צווייטונג אויס דער האנד - אונד ער פיעל ביינאהע
אין אהמאכט.
דינער אנציינען אין דער צווייטונג לויטעטע :
«בעניאמין, ווא בייט רוא ? דיין פאסטע אויס זעהר נע-
פעהרליך עיקראקט, ווען דיא איהן נאך שפרינגען
וויילשט, אן קאסט, זיין פאסטע, מאכט זיך נאך נעגע
זעהן, מאן זוכטע דך, מאן שרייב נאך אללען ווייטע,
אבער מאן פירטע זיך נכט, ווען דיא דיינע ציילען צו
לענען בעקאסטעס, זא איילע זאפאקט דיא דאס קראנע-
כעט, זיינע פאסטעס זאזאק דע איראליע.
בעניאמין וואר שנעללע אנהייטעלישען, אויס פער-
דע אונד וואנען צו בעשעללען, אונד זיך ריינע פערטען צו
מאכען. - לעא שפארט דא נאני ערשאכען, זיא וואס-
טע נכט, וואס אירדעס נעלעכטען פלאכטעל צו קאנאקט-
טען אויס, וויא נאחס דיא שפאנגען אלס לא, זיא
פארט אויך דינער אנציינע, אבער וואס קיסטעסען זיא עק-
נאסטען, בעניאמין אונד, זאזאק דע איראליע פיר זיא עק-
סטיישע זיא ניר דער נעלעכטע נאסטען ערואר בוטלעך